

การศึกษานโยบายการจักรของ กลุ่มโรงงานทอกระสอบไทย

นางสาวราย กิตติลาภานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ศูนย์วิทยิตการศึกษิต
ภาควิจชาพาดิชยศาสตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

A STUDY OF MANAGEMENT PROBLEMS OF THE THAI JUTE MILLS' GROUP

Mrs. Sumruey Kittilapanont

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Commerce

Department of Commerce

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

ศูนย์วิทยุโทรพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษานโยบายการจัดการของกลุ่มโรงงานทอกระสอบไทย

โดย

นางสาว รวย กิตติลาภานนท์

ภาควิชา

พาณิชยศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

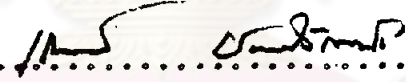
นายสถาพร กวิตานนท์

รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ มุนนาค)

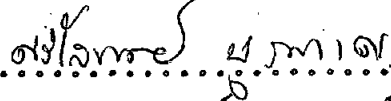
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกอวัลย์ นันทากวีวัฒน์)

..... กรรมการ
(นายสมนาม นันทากวีวัฒน์)

..... กรรมการ
(นายสถาพร กวิตานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ชื่อนิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชา

ปีการศึกษา

การศึกษานโยบายการจัดการของกลุ่มโรงงานทอกระสอบไทย

นางสาวราย กิตติลาภานนท์

นายสถาพร กวิตานนท์

รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ

พาณิชยศาสตร์

2522

บทคัดย่อ

การรวมกลุ่มของโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้น้อยราย เพื่อกำหนดราคาขาย
ผลิตภัณฑ์ให้เป็นราคาเดียวกัน ตามปกติจะมีลักษณะเป็นการผูกขาดเพื่อประโยชน์ต่อฝ่าย
ผู้ผลิตโดยตรงแต่ฝ่ายเดียว แต่การรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมกระสอบไทยเกิดขึ้นเนื่อง
จากกำลังการผลิตภายในประเทศสามารถผลิตได้เกินความต้องการใช้ในประเทศ และ
เหลือส่งออกขายต่างประเทศได้อีกมาก ราคาขายต่างประเทศต่ำกว่าต้นทุนการผลิตใน
ประเทศ จึงเกิดการแข่งขันตัดราคากันจนต่ำกว่าต้นทุนการผลิตโรงงานทุก ๆ โรงงาน
ต่างขาดทุนและจะต้องปิดกิจการในโอกาสต่อไป หากดำเนินการภายใต้สถานการณ์เช่น
นี้ กลุ่มโรงงานจึงหาวิธีการป้องกันการแข่งขันตัดราคา โดยจัดตั้งบริษัทกลางขึ้นเพื่อ
ทำการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์แต่ผู้เดียว ในราคาที่กลุ่มโรงงานกำหนดภายใต้การควบคุม
ของกระทรวงพาณิชย์ โดยมีเจ้าหน้าที่ของบริษัทค้ากระสอบสยาม จำกัด เป็นผู้ขายและ
จัดสรรโควตาการขายให้แก่แต่ละโรงงานตามโควตาที่ได้ตกลงกันไว้ กลุ่มโรงงานได้
ร่วมกันกำหนดมาตรการ ข้อบังคับ บทลงโทษ เพื่อใช้ ปฏิบัติร่วมกันโดยมีนายตรวจและ
นักวิชาการของสมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทยเป็นผู้ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติให้เป็น
ไปตามมติของกลุ่มโรงงาน โดยกลุ่มโรงงานได้จัดตั้งสมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทย
เพื่อดำเนินงานคานส่งเสริมวิชาการ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมกระสอบ โครงการส่งเสริม
ชาวไร่ปอให้ปลูกปอให้ได้ปริมาณและคุณภาพดี และยังมี การประกันราคาปอเพื่อส่งเสริม

ให้ชาวไร่ไม่หันไปผลิตพืชอื่น และชาวไร่ไคร่รายได้แน่นอน

การร่วมมือรวมกลุ่มถือได้ว่าได้ผลมาระยะหนึ่ง โดยมีปัญหาบ้างแต่ก็ยังสมัครสมานกันอยู่ ต่อมาเมื่อมีการขยายโรงงานและตั้งโรงงานใหม่เพิ่มขึ้น ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับภาวะตลาดต่างประเทศไม่อำนวยให้ ทำให้เกิดปัญหาผลผลิตค้างสต็อกมาก ความขัดแย้งในส่วนแบ่งที่ ได้รับจึงเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งเกิดการแตกแยกกันที่สุดในที่สุด

ในการศึกษาปัญหาการจัดการของกลุ่มโรงงานทอกระสอบไทย ได้ศึกษาจากเอกสารรายงานการประชุมของกลุ่มโรงงานของสมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทยและมติที่ประชุม บริษัทค้ากระสอบสยาม จำกัด ตลอดจนรายงานเฉพาะเรื่องและสรุปรายงานเอกสารโต้ตอบ รายงานผลการดำเนินงานของบริษัทค้ากระสอบสยาม จำกัด และสมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทย สัมภาษณ์กรรมการผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ระดับบริหารของโรงงานต่าง ๆ 13 โรงงาน ในจำนวนทั้งหมด 14 โรงงาน

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การรวมกลุ่มนั้นมิใช่จะรวมกันได้ง่าย ๆ ต้องอาศัยความสมัครสมานเต็มใจเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และเล็งเห็นผลระยะยาวพอสมควร มิฉะนั้นจะรวมกันได้ไม่นาน เพราะต่างฝ่ายต่างต้องการรักษาผลประโยชน์ส่วนตน ถึงแม้จะมีมาตรการที่ดี เช่นมีนายตรวจ และนักวิชาการ ทำหน้าที่ผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนเข้าไปควบคุมผลผลิต การขนส่งผลิตภัณฑ์ออกนอกโรงงานและผลิตภัณฑ์คงเหลือซึ่งช่วยให้มาตรการควบคุมได้ผล ควบคุมให้ทุกโรงงานปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อตกลง แต่มาตรการลงโทษ ผู้ปฏิบัติผิดกติกา นั้น ที่แล่วมาไม่ทำให้ผู้ฝ่าฝืนเกิดความเกรงกลัว ควรที่การรวมกลุ่มครั้งต่อไปจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องนี้ให้ได้ผลจริงจัง โดยควรกำหนดให้มีอนุญาโตตุลาการ หรือแต่งตั้งกรรมการขึ้นมาโดยเฉพาะกรณี โดยผู้กระทำผิดไม่มีส่วนร่วมตัดสิน

เนื่องจากการรวมกลุ่มชายภายในประเทศ เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติกำหนด
 ราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 แต่การรวมกลุ่มสำหรับจำหน่ายต่าง
 ประเทศ กฎหมายเปิดช่องทางให้ทำได้ และโดยที่ปริมาณการจำหน่ายต่างประเทศมี
 จำนวนเกินกว่าครึ่งของผลผลิตทั้งสิ้น ซึ่งการรวมกลุ่มจะเป็นประโยชน์ต่อโรงงานต่าง ๆ
 ตลอดจนต่อประเทศชาติด้วย จึงน่าจะได้นำวิธีการรวมกลุ่มที่เคยทำแล้วในประเทศมา
 ปรับใช้กับการรวมกลุ่มเพื่อขายต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยีการผลิต การ
 ลดต้นทุนและการรักษาคุณภาพและการส่งเสริมชาวไร่ป่อควย ทางรัฐบาลควรควบคุมการ
 ขายหรือเพิ่มโรงงานโดยการสอดส่องของสมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทย และมี
 มาตรการที่จะปรับโทษ เพราะที่ผ่านมากการขยายหรือสร้างเพิ่ม ได้เกิดปัญหาต่อการ
 รวมกลุ่มและต่อประเทศชาติในกรณีตลาดต่างประเทศไม่อำนวยให้ แต่ในขณะเดียวกันก็
 ต้องดูปริมาณความเหมาะสมของตลาดด้วย ถ้ารัฐบาลให้ความสนใจช่วยเหลือสนับสนุนการ
 รวมกลุ่มเพื่อส่งออก อุตสาหกรรมนี้จะเป็นอุตสาหกรรมตัวอย่าง และจะยังสามารถอยู่
 ต่อไปได้อีกนาน ในขณะที่ใยเทียมจากน้ำมันซึ่งเป็นคู่แข่งสำคัญของผลิตภัณฑ์ป่อนั้น มีปัญหา
 เพิ่มขึ้น นอกจากปัญหาหาคาน้ำมันเพิ่มและขาดแคลนแล้ว ยังมีปัญหาต่อความเป็นอยู่ของ
 ชาวโลก คือไม่ละลายตามธรรมชาติ ไซแล้วทำให้ท่อนำอุดตัน มีปัญหาต่อการกำจัด
 ขยะ มีปฏิกิริยาทำให้เกิดพิษแก่ร่างกาย และในขณะนี้นักธุรกิจของโลกกำลังตื่นตัวกับ
 เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านมลภาวะ น่าจะเป็นโอกาสของผลิตภัณฑ์ป่อที่จะ
 เข้าไปแทนได้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of Management Problems of the Thai
Jute Mills' Group

Name Mrs. Sumruey Kittilapanont

Thesis Advisors Mr. Staporn Kavitanon, and
Mrs. Sirisopak Buraphadeja, Associate Professor

Department Commerce

Academic Year 1979

ABSTRACT

Generally, the cooperation of industrial factories is for the monopoly price but not in the case of Thai Industrial Jute Mills' Association. Since the supply of products exceeds the domestic demands also the export prices is lower than the cost of production. Most of the jute mills finally become insolvent and have to close down because of the lower export prices. All of them need to sell in the home market because of the higher price. This is why they compete with each other in regard to the prices. The Ministry of Commerce tried to regulate the selling quotas and the standard of the jute, set limits, and arrange punitive measures for deviation. The Thai Industrial Jute Mills' Association consists of inspectors and supervisors whose responsibility is to enforce the regulations. In addition, they should promote the welfare of the Jute industrial workers as regards to job security, benefits and income. The project will also be responsible for the promotion of good quality and quantity

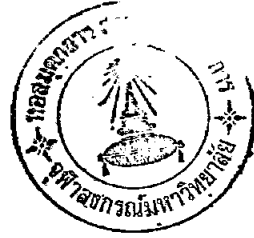
of jute production. Initially, the Cooperation of the Industrial Jute Mills resulted a profit, but later could not maintain it due to the increase of new plants and the unstable foreign market situation. Finally the cooperative group of the industry fell into dispute, and negotiations broke down as a result of their overproduction.

The source materials of this study of the problem are the reports of the meetings of the Thai Industrial Jute Mill Association, summary reports of some specific problems, and publications of the correspondence of the Thai Industrial Jute Mill Association, including interviews of the managers and executives of 13 out of the total 14 various industrial jute mills.

In conclusion, it seems that there are a great deal of problems associated with the cooperative group. In spite of having expert advisers and supervisions from the Ministry of Commerce to coordinate and regulate the selling quotas and operations of the mill and to negotiate agreements, the punitive measures are not, as a rule, effective. However this situation should be put into practice. The formation of manufactures' association for selling jute in the home market is illegal as it is against the act B.E. 2522 which price control and monopoly. There is a loop hole in the Act which exempt the export price fixing of jute which accounts for more than half of the industry profits.

There should be a cooperative group of the various jute mills to promote exports and production technology by spending some of their capital to contribute to the welfare of this workers and to improve the quality and quantity of their products. The Thai Industrial Jute Mills' Association should regulate the number numbers and sizes of mills and before punitive measures. It should also participate in the promotion of cooperative exporting group. It is hoped that this association will be an effective mechanism and its product will outlast its main competitor, the fibre-glass substitute. Many problems have been encountered in the use of fibre-glass as, beside the shortage of the oil fuel and higher cost of production, fibre-glass is indissoluble and easily blocks up funnels. Nowadays business is sensitive to its social responsibilities for health and environment. Jute then would gain advantage in competing with the fibre-glass.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ นายสถาพร กวิตานนท์ ผู้อำนวยการกองโครงการเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการวิจัยที่โครงการให้คำแนะนำพร้อมทั้งจัดให้มีผู้ช่วยที่แนะนำตรวจแก้ไขอีกท่านหนึ่งคือ นายสุกิจ มนัธิระพัฒน์กุล แห่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งท่านก็ได้ช่วยตรวจและแนะนำรายละเอียดในการจัดทำ และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ศรีโรธากัญย์ บุรพาเคชะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำมาแต่ต้น และช่วยตรวจแก้ไขตลอดมา

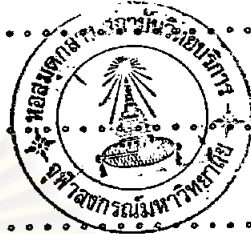
พร้อมกันนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ ศาสตราจารย์เดชาวัลย์ นันทาทิววัฒน์ ประธานกรรมการในการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาตรวจสอบข้อผิดพลาดต่าง ๆ ให้ นายสมนาม นันทาทิววัฒน์ กรรมการผู้จัดการบริษัทกระสอบสี่ตัว จำกัด ซึ่งเป็นกรรมการในการตรวจวิทยานิพนธ์อีกท่านหนึ่ง ได้กรุณาให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการทำวิจัยและให้ข้อมูลความคิดเห็นในการจัดทำด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ นายประภท ศรีชัย รักษาการแทนหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ และสมุหนัฐบริษัทกระสอบอีสาน จำกัด ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการจัดทำวิจัยเป็นผู้ให้ข้อมูล ให้คำแนะนำตรวจ แก้ไข มาโดยตลอดจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอขอบคุณอย่างสูงที่สุด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	11
2. ความเป็นมาและภาวะอุตสาหกรรมทดสอบ	6
ความเป็นมาของอุตสาหกรรมทดสอบผ่านของโลก	6
อุตสาหกรรมทดสอบภายในประเทศไทย	9
สถานการณ์ของอุตสาหกรรมทดสอบไทยในปัจจุบัน	12
ความสำคัญของอุตสาหกรรมทดสอบ	20
ปัญหาของอุตสาหกรรมทดสอบไทยในปัจจุบัน	23
3. การรวมกลุ่มโรงงานทดสอบ	28
ความเป็นมาและสาเหตุของการรวมกลุ่ม	28
รูปแบบของการรวมกลุ่ม	31
กลุ่มโรงงานโดยตรง	32
บริษัทค้ากระสอบสยามจำกัด	37
สมาคมอุตสาหกรรมทดสอบไทย	48
หลักปฏิบัติในการรวมกลุ่ม	63

บทที่	หน้า
มาตรการในการควบคุมของกลุ่มโรงงาน.....	76
ผลที่ได้รับจากการรวมกลุ่ม	93
4 ปัญหาในการรวมกลุ่ม	106
ปัญหาผลผลิตส่วนเกิน	107
ปัญหาอัตราส่วนแบ่งขาย	111
ปัญหาราคาขาย	114
ปัญหาการจำหน่ายต่างประเทศ	117
ปัญหาสถานะการณ์ของโรงงานแต่ละโรงงาน	122
ปัญหาโรงงานรัฐวิสาหกิจ	126
ปัญหานโยบายของรัฐบาล	132
5 สรุป และขอเสนอแนะ	138
บรรณานุกรม	154
ภาคผนวก	157
ประวัติ	226

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย